

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Markéta Jarošová

Název práce: Vliv soft mutilace na atraktivitu

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): PhDr. Anita Homrová

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Tématem bakalářské práce jsou tělesné úpravy těla, mutilace, které autorka chápe jako zmrzačení nebo znetvoření lidského těla a dává je do souvislosti s „chování[m], jehož výsledkem je změna velikosti, tvaru nebo barvy části lidského těla, provedená záměrně na živém jedinci ..." (str. 10). Z druhů mutilací se dále zaměřuje na tzv. soft mutilace, což jsou úpravy prováděné v měkkých tkáních. Svou pozornost zužuje především na piercing, a to z toho důvodu, že jde o úpravu těla, resp. obličeje, v dnešní době nejrozšířenější. Nezůstává však u pouhého popisu fenoménu soft mutilace, nýbrž zasazuje jej do širšího kontextu, historicko - komparativního. V první části textu se tak dozvídáme o původních motivacích a významech soft mutilací v kontextu tradičních společností. Stručný nástin historie je vypracován přehledně a srozumitelně, doplněn navíc o řadu konkrétních etnografických příkladů a názorných ilustrací. Čtenář tak získá základní představu o původních významech modifikací lidského těla, jakými jsou tetování, skarifikace, piercing a transdermální a podkožní implementace. Tato témata autorka dále pojednává v kontextu soudobých západních společností.

Soft mutilaci studentka zkoumá především z hlediska jejího vlivu na atraktivitu jejích nositelů. Za tímto účelem v kapitole 3 představuje téma samotné atraktivity a s ní související výběr sexuálního partnera a zamýšlí se nad otázkou estetické funkce soft mutilací obličeje.

V kapitole 4 se zabývá otázkou zdraví a vhodností materiálů šperků, kde nás, z hlediska analýzy, zavádí do zbytečně detailního exkurzu týkající se kvality šperků na českém trhu. Navíc na str. 48 autorka tvrdí, že vzhledem k tomu, že je s atraktivitou spojováno právě i zdraví, je možné „usuzovat, že lidé, kteří se rozhodnou pro úpravu obličeje za účelem zvýšení atraktivity, budou lépe informováni o zdravotních rizicích a budou se snažit jim předejít ...". Nemyslím si, že takový předpoklad stojí na pevném základě, koneckonců autorčin předpoklad vyvrací i následný popis reálné praxe. Skutečnost, že je osoba druhými vnímaná jako zdravá, ještě nutně neznamená, že o své zdraví dbá a pečuje.

Druhá část textu je věnována metodologii. Oceňuji autorčin poměrně poctivý popis metodologie, výběru testovacího nástroje, výzkumného vzorku a pečlivé dodržení zásad terénního výzkumu. Metodologická, resp. analytická část je však ve značném nepoměru vůči části teoretické. Navíc, výzkumný vzorek sedmi respondentů není příliš statisticky významný.

Oceňuji taktéž snahu o komparaci vlastních výsledků s výsledky jiných výzkumných šetření, kterou autorka nastiňuje v kapitole 7 Diskuze. Ovšem i zde narážíme na nevyváženost výzkumných vzorků a

tak nastolení skutečné diskuze je jen velmi těžko možné. Měla-li být však snahou rozšíření perspektivy a zasazení vlastních zjištění do širšího kontextu, potom se své snahy autorka zhostila dobře.

Původní záměr práce – posoudit, jak soft mutilace ovlivňuje atraktivitu jejich nositelů, zda je spojována spíše s nižšími sociálními vrstvami obyvatelstva, jak ovlivňuje výběr partnera a budování sociálních vztahů – byl splněn. V závěru jsme se dozvěděli, že spíše než motivace ke zvýšení atraktivity vede dotyčné k podstoupení soft mutilace, resp. piercingu touha odlišit se od mainstreamového proudu společnosti. Jako důležitější se tedy ukázala funkce spíše identifikační. Fyzické úpravy obličeje jsou dnes, podle autorky i respondentů, stále více tolerovány, ovšem to neplatí v případě většiny zaměstnavatelů a starších generací. Na druhou stranu může soft mutilace pozitivně přispět k navazování nových sociálních a partnerských vztahů. Souvislost se sociálním statutem nebyla výzkumem zachycena.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ *(náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):*

Práce studentky Markéty Jarošové splňuje požadavky bakalářské práce. Text je přehledně členěn do kapitol a subkapitol. Práce je složena ze dvou částí: z části teoretické a části metodologické, resp. analytické. Obě dvě části se navzájem doplňují a jsou logicky propojeny. Autorka se v teoretické části velmi dobře drží tematické linie, a až na jeden exkurz týkající se šperků neodbíhá od tématu. V závěrečné části autorka kriticky reflektuje původní teoretická východiska a své výsledky komparuje se zjištěními jiných odborných studií. Opominu-li velikost výzkumného vzorku, vidím zde přidanou hodnotu bakalářské práce, stejně jako vlastní terénní výzkum a analýzu kvalitativních dat. Autorka čerpá z poměrně velkého množství českých i zahraničních zdrojů.

Obecně lze tedy říci, že práci s literaturou, logickou návaznost kapitol a subkapitol, včetně smysluplného a srozumitelného propojení teorie s praxí autorka zvládla výborně. Přílohy textu jsou vzhledem k tématu relevantní a dobře dokládají autorčiny teze.

V textu bych ráda vyzdvihla dvě myšlenky, které mi přijdou velmi nosné, kterým však autorka neměla prostor se více věnovat. Jednak jde o tvrzení, že ačkoliv jsou dnes piercing a tetování spojovány se zdravotními riziky, plnily v minulosti funkci léčebnou (str. 49) a dále závěrečné tvrzení o tom, že soft mutilace představují trend jdoucí napříč všemi generacemi. Myslím, že obojí by stálo za detailnější analýzu.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA *(jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):*

Po stránce stylistické je bakalářská práce jako celek kvalitní. Studentka má dobrou schopnost vyjádřit své myšlenky. Niže zmíním pár drobností, které v kontextu celé práce nemají velké zastoupení, na které je ale dobré dát si pozor, zejm. v citační oblasti.

- V seznamu použité literatury/zdrojů je vícero titulů jednoho autora uváděno zpravidla v pořadí podle let vydání.
- Uvozovky v uvozovkách se používají jednoduché.
- Slovo „tahle“ je nespisovné (str. 18).
- Na str. 31 studentce ve slově „rostla“ chybí „l“.
- U citací se tečka (označující konec věty) píše až za uvedením zdroje.
- Citace není nutné uvádět (Jak uvádí: „...“), je možné je plynule užít v textu a pak za citací uvést zdroj.
- Pokud se citace vsouvají doprostřed věty, nezačínat citaci velkým písmenem. Pokud je citace s velkým písmenem v originále, pak se napíše malé písmeno a dá se do hranaté závorky (např. str. 45).
- Chybí interpunkce (str. 36, 37, 44, 70 aj.).
- Doporučovala bych studentce (pro větší čtivost a srozumitelnost textu) dělat věty kratší, namísto dlouhých souvětí oddělovaných čárkou (např. str. 41, 45, 50, 52, 60, 62 aj.).
- Na str. 70 studentka píše „ženy uváděli“.

- Procento za číslicí se píše s mezerou (tj. 78,8 % - viz str. 70).

Aby byl text stylisticky a gramaticky čistý, doporučovala bych při další práci zvážit jazykové korektury.

4. **STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE** (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Viz výše.

5. **OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ** (jedna až tři):

Prosím autorku, zda by mohla blíže specifikovat, v jakém slova smyslu vnímal soft mutilaci G. P. Murdock, o čemž hovoří na str. 12.

6. **NAVRHOVANÁ ZNÁMKA** (výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):

Výborně

Datum: 14. května 2013

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie